

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

**RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.**

**A R R E S T**

-----

Nr. 69.317 van 31 oktober 1997

A. 61.852/VIII-273  
(voorheen VI-12.252)

In zake : **de vereniging zonder winstoogmerk  
"Groupe d'Etude et de Réforme de  
la Fonction administrative"  
(GERFA)**

Luttrebruglaan 137  
1190 Brussel,

tegen :

**de Franse Gemeenschapscommissie,**  
die woonplaats heeft gekozen bij  
Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat,  
Zwitserlandstraat 24  
1060 Brussel.

-----  
**DE RAAD VAN STATE, VIIIE KAMER,**

Gezien het op 14 januari 1995 ingediende verzoekschrift, waarbij de vereniging zonder winstoogmerk "Groupe d'étude et de réforme de la fonction administrative" (GERFA) de nietigverklaring vordert van het besluit van 20 oktober 1994 van het college van de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de uitoefening van een hoger ambt in de instellingen van openbaar nut van de Franse Gemeenschapscommissie;

Gezien de toelichtende memorie;

Gezien het verslag van Mevr. DEBUSSCHERE,  
eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 20 december  
1996, waarbij de neerlegging van het dossier en het  
verslag ter griffie wordt gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan  
de partijen en gezien de laatste memories;

Gelet op de beschikking van 2 september  
1997, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en  
waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de  
terechtzing van 17 oktober 1997;

Gehoord het verslag van de heer GEUS,  
kamervoorzitter;

Gehoord de opmerkingen van de heer LEGRAND,  
voorzitter, die voor de verzoekende partij verschijnt,  
en van Mr. BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de  
verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van  
Mevr. DEBUSSCHERE, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de  
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari  
1973;

Overwegende dat de Franse Gemeenschap met  
toepassing van artikel 138 van de Grondwet inzonderheid  
een decreet van 19 juli 1993 heeft aangenomen om sommige  
van haar bevoegdheden aan het Waalse Gewest en de Franse  
Gemeenschapscommissie over te dragen, onder meer sociale  
promotie, beroepsomscholing en -bijscholing; dat  
ditzelfde decreet op 22 juli 1993 door het Waalse Gewest

en de Franse Gemeenschapscommissie is aangenomen; dat de Franse Gemeenschapscommissie met toepassing van die decreten op 17 maart 1994 twee decreten heeft aangenomen, waarbij enerzijds het Franstalig Brussels Instituut voor Beroepsopleiding en anderzijds het Franstalig Brussels Fonds voor de sociale integratie van de gehandicapten en hun inschakeling in het arbeidsproces zijn opgericht; dat die decreten bepalen dat het College van de Franse Gemeenschapscommissie de personeelsformatie en het administratief en geldelijk statuut van het personeel van die instellingen vaststelt; dat het bestreden besluit is uitgevaardigd om die bepalingen uit te voeren;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar laatste memorie de wraking van verscheidene magistraten van de Raad van State vordert, en inzonderheid van staatsraad DAURMONT; dat de verzoekende partij daarbij steunt op artikel 831 van het Gerechtelijk Wetboek dat bepaalt dat "Iedere rechter die weet dat er een reden van wraking tegen hem bestaat, (...) zich van de zaak (moet) onthouden", maar dat zij daarbij geen van de wrakingsgronden vermeldt die in artikel 828 van datzelfde wetboek op limitatieve wijze worden opgesomd en waarnaar in artikel 62 van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling administratie van de Raad van State wordt verwezen; dat de verzoekende partij haar vordering tot wraking niet heeft ingesteld zodra zij van de wrakingsgrond kennis heeft gehad, zoals in artikel 63 wordt voorgeschreven, en de wraking niet in een afzonderlijk verzoekschrift heeft aangevraagd, zoals artikel 64 van dat besluit gebiedt; dat de vordering betreffende staatsraad DAURMONT niet-ontvankelijk is; dat, wanneer niet is gehandeld overeenkomstig artikel 835 van het Gerechtelijk Wetboek, welke bepaling overeenstemt met artikel 64 van de

procedureregeling, de gewraakte magistraat mag medebeslissen dat de wraking niet-ontvankelijk is en hij over de grond van de zaak uitspraak mag doen (Cass. 22 juni 1976, Pas. 1976, I, blz. 1157); dat in zoverre de vordering tot wraking betrekking heeft op kamervoorzitter THOMAS en staatsraden LEROY en WETTINCK, ze feitelijke grondslag mist;

Overwegende dat de verzoekende partij een eerste middel ontleent aan de schending van artikel 136 van de Grondwet; dat zij betoogt dat een bijzondere-meerderheidswet vereist was om de bevoegdheden van de Franse taalgroep van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad te bepalen en de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap te wijzigen; dat zij betoogt dat, bij ontstentenis van zulk een bijzondere wet, de decreetgevende en verordenende bevoegdheid van de Franse Gemeenschapscommissie "verlamd wordt en geen rechtstreekse uitwerking heeft" en dat artikel 138 van de Grondwet, dat het mogelijk maakt om de uitoefening van de bevoegdheden van de Franse Gemeenschap aan het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie over te dragen, derhalve niet van toepassing is; dat de verzoekende partij voorts betoogt dat de afdeling wetgeving van de Raad van State advies weigert te verstrekken over alle voorontwerpen van decreten en ontwerpen van besluiten die respectievelijk door de Voorzitter van de Vergadering en door het College van de Gemeenschapscommissie worden ingediend, aangezien de voornoemde Vergadering niet binnen de werkingssfeer van artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State valt en dat de afdeling wetgeving alleen advies kan uitbrengen mocht artikel 3 bij een bijzondere-meerderheidswet zo worden gewijzigd dat de voornoemde Vergadering en het voormelde College wel tot de werkingssfeer van dat artikel behoren;

Overwegende dat artikel 136, § 1, van de Grondwet, het volgende bepaalt :

" Er bestaan taalgroepen in de Raad van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest, en Colleges, bevoegd voor de gemeenschapsaangelegenheden; hun samenstelling, werking, bevoegdheden en, onverminderd artikel 175, hun financiering worden geregeld door een wet, aangenomen met de in artikel 4, laatste lid, bepaalde meerderheid.";

dat artikel 138 van de Grondwet als volgt luidt :

" De Raad van de Franse Gemeenschap enerzijds en de Raad van het Waalse Gewest en de Franse taalgroep van de Raad van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest anderzijds kunnen in onderlinge overeenstemming en elk bij decreet beslissen dat de Raad van het Waalse Gewest en zijn Regering in het Franse taalgebied en de Franse taalgroep van de Raad van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest en zijn College in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad geheel of gedeeltelijk bevoegdheden van de Franse Gemeenschap uitoefenen.

Deze decreten worden aangenomen met een meerderheid van twee derden van de uitgebrachte stemmen in de Raad van de Franse Gemeenschap en met volstreckte meerderheid van de uitgebrachte stemmen in de Raad van het Waalse Gewest en in de Franse taalgroep van de Raad van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest, op voorwaarde dat de meerderheid van de leden van de betrokken Raad of taalgroep aanwezig is. Zij kunnen de financiering van de bevoegdheden die zij aanduiden, regelen, alsook de overdracht van het personeel, de goederen, rechten en verplichtingen die erop betrekking hebben.

Deze bevoegdheden worden, naar gelang van het geval, uitgeoefend bij wege van decreten, besluiten of verordeningen.";

Overwegende dat de decreten van 17 maart 1994 grondwettelijk op artikel 138 en niet op artikel 136 van de Grondwet steunen; dat de onmiddellijke toepasselijkheid van artikel 138 wordt bevestigd in arrest nr. 31/95 van 4 april 1995 en in arrest nr. 45/95 van 6 juni 1995 van het Arbitragehof; dat de artikelen 2 en 3 van de gecoördineerde wetten op

de Raad van State alleen tot doel hebben de bevoegdheid van de afdeling wetgeving te bepalen, met uitzondering van andere entiteiten; dat die bepalingen trouwens herhaaldelijk bij gewone-meerderheidswetten zijn gewijzigd en meest recentelijk bij de wet van 4 augustus 1996 waarbij inzonderheid naar de Franse Gemeenschapscommissie is verwezen; dat het middel geen wettelijke grondslag heeft;

Overwegende dat de verzoekende partij een tweede middel ontleent aan de omstandigheid dat het bestreden besluit geen rechtsgrond heeft; dat zij betoogt dat zij bij het Arbitragehof beroep heeft ingesteld om de nietigverklaring te vorderen van artikel 12 van het decreet van 17 maart 1994 van de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de sociale integratie van de gehandicapten en hun inschakeling in het arbeidsproces en van artikel 22 van het decreet van 17 maart 1994 van de Franse Gemeenschapscommissie houdende oprichting van het Franstalig Brussels Instituut voor Beroepsopleiding, en dat de bestreden handeling geen rechtsgrond meer heeft als die artikelen worden vernietigd;

Overwegende dat die beroepen bij de voormelde arresten zijn verworpen; dat het middel ongegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij een derde middel ontleent aan de omstandigheid dat het bestreden besluit geen rechtsgrond heeft; dat zij betoogt dat in geval van vernietiging van het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de

Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen, artikel 87, § 3, en artikel 13, § 6, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 opnieuw van toepassing worden, zodat de deelentiteiten de bevoegdheid verliezen om het statuut van hun ambtenaren vast te stellen;

Overwegende dat de beroepen tegen het koninklijk besluit van 26 september 1994 bij de arresten nrs. 62.922 tot 62.924 van 5 november 1996 in essentie verworpen zijn; dat de uitspraak is uitgesteld om aan het Arbitragehof prejudiciële vragen te stellen; dat die vragen niets met de beslechting van dit geschil te maken hebben; dat het middel ongegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij een vierde middel ontleent aan de schending van artikel 2 van de wet van 19 december 1974 tot regeling van de betrekkingen tussen de overheid en de vakbonden van haar personeel, de schending van artikel 87, § 4, van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen van 8 augustus 1980 en de schending van het koninklijk besluit van 26 september 1994 tot bepaling van de algemene principes van het administratief en geldelijk statuut van de rijksambtenaren die van toepassing zijn op het personeel van de diensten van de Gemeenschaps- en Gewestregeringen en van de Colleges van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en van de Franse Gemeenschapscommissie, alsook op de publiekrechtelijke rechtspersonen die ervan afhangen; dat zij betoogt dat het onmogelijk was de vakbonden, met het oog op overleg, op 23 maart 1994 een tekst voor te leggen die in overeenstemming was met het besluit tot vaststelling van de algemene principes, aangezien dat besluit pas op 26 september 1994 is uitgevaardigd en op 23 maart 1994

dus nog niet bestond; dat zij voorts betoogt dat overleg voorbarig was, aangezien de Franse Gemeenschapscommissie het statuut van de ambtenaren van haar instellingen van openbaar nut niet geheel autonoom kon aannemen, aangezien het koninklijk besluit van 26 september 1994 nog niet van kracht was;

Overwegende dat de meeste bepalingen van het koninklijk besluit van 26 september 1994, krachtens artikel 73 ervan, met ingang van 7 maart 1992 in werking zijn getreden; dat het middel waarin de terugwerkende kracht van dit besluit wordt aangevochten, door de arresten nrs. 62.922 tot 62.924 van de Raad van State is verworpen; dat het middel derhalve ongegrond is,

## **B E S L U I T :**

### **Artikel 1.**

Het beroep wordt verworpen.

### **Artikel 2.**

De kosten, bepaald op 4.000 frank, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op éénendertig oktober 1900 zevenennegentig door :

|        |              |                  |
|--------|--------------|------------------|
| de Hr. | GEUS,        | kamervoorzitter, |
| Mevr.  | DAURMONT,    | staatsraad,      |
| Mevr.  | GEHLEN,      | staatsraad,      |
| Mevr.  | HONDERMARCQ, | griffier.        |

**De Griffier,**

**De Voorzitter,**

**M.-Cl. HONDERMARCQ.**

**J.-Cl. GEUS.**

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,  
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD  
VAN STATE, GECORDINEERD OP 12 JANUARI 1973.